

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
Природно-математички факултет
Број: 19-2342/21
Датум: 01.11.2021.
БАЊА ЛУКА

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у звање

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:

Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци број: 02/04-3.2156-21/21, од 23.09.2021. године

Ужа научна/умјетничка област:

Школска и примијењена картографија

Назив факултета:

Природно-математички факултет

Број кандидата који се бирају

1 (један)

Број пријављених кандидата

1 (један)

Датум и мјесто објављивања конкурса:

Конкурс расписан у дневном листу „Глас Српске“ 13.10.2021. године и на Web сјиту Универзитета у Бањој Луци

Састав комисије:

- 1) **Др Драшко Маринковић, редовни професор**, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, ужа научна област Друштвена географија, предсједник;
- 2) **Др Драгица Живковић, редовни професор**, Географски факултет, Универзитет у Београду, ужа научна област Картографија, члан;
- 3) **Др Рајко Гњато, редовни професор**, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, ужа научна област Регионална географија, члан.

Пријављени кандидати

1. Др Александра Петрашевић, ванредни професор

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име (име оба родитеља) и презиме:	Александра (Милош и Добрila) Петрашевић
Датум и мјесто рођења:	07.09.1977. године, Бања Лука
Установе у којима је био запослен:	Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци
Радна мјеста:	<ul style="list-style-type: none"> - асистент, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, 2001-2004, - виши асистент, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, 2004-2010, - доцент, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, 2010-2016, - ванредни професор, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, 2016- - руководилац Студијског програма географије на Природно-математичком факултету у Бањој Луци, 2013-
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	<ul style="list-style-type: none"> - Географско друштво Републике Српске - Српско географско друштво - Центар за демографска истраживања - Центар за животну средину и уређење простора.

б) Дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет
Звање:	Професор географије
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2001. године
Просјечна оцјена из цијelog студија:	8,76

Постдипломске студије:	
Назив институције:	Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет
Звање:	Магистар географских наука
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2004. године
Наслов завршног рада:	Улога центрографског метода у компаративној анализи геопростора Републике Српске
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Географске науке
Просјечна оцјена:	10,00
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Универзитет у Београду, Географски факултет
Мјесто и година одбране докторске дисертација:	Београд, 2009. године
Назив докторске дисертације:	Картографске форме геопросторних компонената Републике Српске
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Географске науке
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	<ul style="list-style-type: none"> - Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, асистент на предмету Картографија, (одлука бр.05-355/01 од 13.07.2001.) - Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, виши асистент на предмету Картографија, (одлука бр. 05-394/04 од 27.10.2004.) - Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, доцент за ужу научну област Географија - Теоријска географија (на наставни предмет Општа картографија), (одлука бр. 05-894- XXXI-15.4.2/10 од 25.02.2010.) - Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, ванредни професор за ужу научну област Школска и примијењена картографија, (одлука бр. 02/04-3.536-70/16, од 02.03.2016.)

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора

(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 19. или члана 20.)

Категорија 3. Научна монографија националног значаја (10 бодова)

1. А. Петрашевић: **Картографске форме геопросторних компонената Републике Српске** (монографија), Географско друштво Републике Српске, Бања Лука, 2015. (стр. 145).
2. А. Петрашевић: **Улога центрографског метода у компаративној анализи геопростора Републике Српске** (монографија), Географско друштво Републике Српске, Бања Лука, 2006. (стр. 122).

Категорија 9. Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

(6 бодова)

1. А. Петрашевић: **Картографисање промјене броја становника општине Нови Град за 1991. и 2003. годину примјеном метода тачака**, ГЛАСНИК/HERALD Географског друштва Републике Српске, бр.10, Бања Лука, 2005. (стр. 183-189).
2. А. Петрашевић: **Центрографски метод и његова примјена у одређивању елемената геопростора Републике Српске**, ГЛАСНИК/HERALD Географског друштва Републике Српске, бр. 9, Бања Лука, 2004. (стр. 45-65).

Категорија 15. Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини (5 бодова)

1. Т. Мишилицки Томич, А. Петрашевич: **Региональная поляризация городов Республики Сербской**, Международной научной конференции Полимасштабные системы «центр-периферия» в контексте глобализации и регионализации: теория и практика общественно-географических исследований, Симферополь, Руска Федерација, 2015. (стр. 311–319).
2. А. Петрашевић: **Визуелизација у картографској комуникацији**, Зборник радова са међународног скупа “Достигнућа, актуелности и изазови географске науке и праксе”, 4. српски конгрес географа, Географски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2015. (стр. 27-31).
3. А. Петрашевић: **Стање и перспективе картографије у Републици Српској**, Зборник радова са научног скупа Географско образовање, наука и пракса: развој, стање и перспективе, Географски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2014. (стр. 547-551).
4. Д. Бајић, А. Петрашевић, Д. Ачић: **Стање и значај имплементације ГИС-а у локалним општинским администрацијама Републике Српске**, Зборник радова са међународног скупа поводом двадесет година Географског друштва Републике Српске, Бања Лука, 2013. (стр. 405-421).

5. Д. Живковић, А. Петрашевић: **Картографско моделовање геопросторних детерминанти Републике Српске**, Зборник радова са међународног скупа поводом двадесет година Географског друштва Републике Српске, Бања Лука, 2013. (стр. 397-405).
6. А. Петрашевић: **Картографска писменост ученика основних школа у Републици Српској**, Проблеми и изазови савремене географске науке и наставе, Међународни научни скуп, Београд, 2012. (стр. 145-151).
7. Д. Живковић, А. Петрашевић, Ј. Јовановић: **Картографске форме - вид идентитета Републике Српске**, Зборник радова са научног скупа Наука и идентитет, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, Пале 2012. (стр. 733-739).
8. А. Петрашевић: **Улога ГИС-а у развоју и примјени дигиталне карте простора Републике Српске**, Зборник радова са научног скупа, Трећи конгрес српских географа са међународним учешћем, Географско друштво Републике Српске, Природно-математички факултет Универзитета у Бањој Луци, Бања Лука, 2011. (стр. 867-877).
9. A. Petrasevic: **Aplication of GIS and sustarnable development in the Republic of Srpska**, Zbornik na trudovi Megunaroden nauèen simpozijum "Geografijata i održliviot razvoj", izdavaè Makedonsko geografsko društvo, Skopje, 2010. (str. 421-431).
10. А. Петрашевић: **Специфичности картографског моделовања геопростора Републике Српске**, Територијални аспект развоја Србије и суседних земаља, Међународни научни скуп, Београд, 2010. (стр. 119-125).
11. А. Петрашевић: **Методологија и резултати израчунавања елемената геопростора Републике Српске примјеном центрографског метода**, Зборник радова, књига 3, Први конгрес српских географа, Београд, 2007. (стр. 1151-1158).
12. А. Петрашевић: **Могућност примјене дигиталне карте у настави географије**, Зборник радова са научног скупа Србија и Република Српска у регионалним и глобалним процесима, Београд – Бања Лука, 2007. (стр. 719-722).

Категорија 16. Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у зборнику извода радова (3 бода)

1. T. Mišlicki Tomić, A. Petrašević: **Agrarian and rural reality of the Republic of Srpska**, International Geographical Union Regional Conference CHANGES, CHALLENGES, RESPONSIBILITIES, Kraków, Polan, 2014. (pp. 101-105).

Категорија 22. Реализован национални научни пројекат у својству сарадника на пројекту (1 бод)

1. **Интегрално планирање и управљање одрживим развојем Бардаче**, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, 2010.

2. Стратегија развоја туризма Републике Српске 2010-2020, Природно-математички факултет, Универзитет у Бањој Луци, 2010.
3. Урбана интеграција нелегалних насеља општине Пријedor, Центар за демографска истраживања, Бања Лука, 2008.
4. Нодално-функционалне регије Републике Српске, Природно-математички факултет, Бања Лука, 2008.
5. Динамика климатских рејона Републике Српске у склопу савремених колебања климе, Природно-математички факултет, Бања Лука, 2007.
6. Сутурлија-спорско-рекреативни туристички екоцентар, Центар за животну средину и уређење простора Бања Лука, УСАИД и СИДА, 2005/2006.

Категорија 25. Уређивање научне монографије или тематског зборника националног значаја (5 бодова)

1. Мира Мандић: Карактеристике урбаног развоја Бање Луке – савремена просторно-функционална трансформација града, Географско друштво Републике Српске, књига 31, Бања Лука, 2013.

Категорија 33. Лексикографска јединица или карта у научној публикацији међународног значаја (4 бода)

1. А. Петрашевић: „Велика Сочаница“, Српска енциклопедија, Том II, Нови Сад-Београд: Матица српска, САНУ, Завод за уџбенике, 2013, стр. 201.
2. А. Петрашевић: „Велики Цвијетнић“, Српска енциклопедија, Том II, Нови Сад-Београд: Матица српска, САНУ, Завод за уџбенике, 2013, стр. 223–224.
3. А. Петрашевић: „Виличевићи“, Српска енциклопедија, Том II, Нови Сад-Београд: Матица српска, САНУ, Завод за уџбенике, 2013, стр. 396.
4. А. Петрашевић: „Вођеница“, Српска енциклопедија, Том II, Нови Сад-Београд: Матица српска, САНУ, Завод за уџбенике, 2013, стр. 571.
5. А. Петрашевић: „Врањак“, Српска енциклопедија, Том II, књига 1, Нови Сад-Београд: Матица српска, САНУ, Завод за уџбенике, 2013, стр. 750.

Радови послије последњег избора/реизбора

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодава сврстаних по категоријама из члана 19. или члана 20.)

Категорија 3. Научна монографија националног значаја (10 бодова)

1. М. Трифуновић, А. Петрашевић: **Пјешчани модел проширене стварности-историјат, основне компоненте и употреба у развоју просторног мишљења у топографском моделовању**, Географско друштво Републике Српске, Бања Лука, 2021. (стр. 174).

Аутори су монографију подијелили на два дијела први дио теоријског дијела рукописа односи се на саму технологију проширене стварности, док се други дио односи на едукативне могућности које пјешчани модел проширене стварности пружа. На почетку се полази од основних карактеристика и саме дефиниције проширене стварности, те њеног историјског развоја. У следећим поглављима се дају основе хардверске и софтверске компоненте система за проширење стварности, те подручја примјене проширене стварности и неке од важнијих апликација које се користе. У једном дијелу говори се о пјешчаном моделу проширене стварности који садржи најприје поглавље о развоју и основним компонентама модела, преко просторног мишљења у окружењу пјешчаног модела проширене стварности и његових основних компетенција. Методичка и психолошка теоријска основа пјешчаном моделу проширене стварности дата је у поглављима о пјешчаном моделу, социјалном конструктивизму и утјеловљеној когницији, у интерпретативном приступу наставном процесу, колаборативном раду и топографском моделовању. И на крају, дат је практични дио рада са пјешчаним моделом проширене стварности, кроз шест планова рада за одређене наставне садржаје. У монографији, коју одликује актуелност, аутори се баве пјешчаним моделом проширене стварности који омогућава савремени, дигитализовани приступ настави. У ери све веће дигитализације, сама могућност инсталирања одређене дигиталне информације, како би се физикална стварност „проширила“ на начин који не би био могућ у обичној реалности, пружа неслуђене могућности примјене у настави. Прављење пјешчаних облика те трансформација коју дигитално преклапање доноси облику који је ученик направио, даје могућност једног квалитетнијег, когнитивистички и конструктивистички настројеног приступа учењу и поучавању. У том смислу оваква настава има све карактеристике активне наставе и интерактивног учења. Примјена овог дидактичког модела омогућава развој когнитивних способности ученика, укључујући просторно мишљење, већу мотивацију, тимски рад и оно што је веома важно, омогућава заступљеност научног приступа у настави. Међутим, да би се све то постигло потребно је пјешчаном моделу проширене стварности прићи са добром методичком и психолошком припремом, о чему се у већем дијелу ове монографије и говори. Нарочито је значајно истаћи да је овакав дидактички модел погодан за учење и поучавање концептуалног знања. Кроз стицање концептуалног знања омогућава се познавање општих начела, принципа, структура, али и веза и законитости у географији као науци. Оваквим приступом се омогућава развој способности просторног мишљења у оквиру геонаука, а посебно картографије, односно разумевања топографских принципа.

Бодови: 10

2. А. Петрашевић: **Размјештај становништва и насеља Републике Српске - хипсометријске карактеристике**, Географско друштво Републике Српске, Бања Лука, 2021. (стр. 163).

Аутор кроз једанаест поглавља монографије: Дефинисање геопростора Републике Српске; Разграничење територије Републике Српске по Дејтонском споразуму; Географски и геополитички положај Републике Српске; Административно територијална организација геопростора Републике Српске; Физичко-географске карактеристике Републике Српске (геолошка грађа и рељеф, хидролошко-климатолошке карактеристике, педолошко-биогеографске одлике); Геодемографска обиљежја Републике Српске (број становника и густина насељености, просторна дистрибуција становништва, депопулациона обиљежја простора Републике Српске); Хипсометријске карактеристике Републике

Српске, Хипсометријски размјештај становништва Републике Српске; Хипсометријски размјештај насеља Републике Српске; Закључак, анализира размјештај становништва и насеља геопростора Републике Српске по хипсометријским појасевима. У складу са тим дефинисани су најважнији фактори који утичу на висински размјештај становништва и насеља на територији Републике Српске. Анализирани су подаци о морфометрији рељефа, као и статистички подаци о становништву и насељима. За потребе истраживања прикупљен је, систематизован и анализиран велики број статистичких података и информација о становништву и насељима, који се првенствено базирају на резултатима Пописа становништва у Републици Српској из 2013. године. Графичким и картографским методама приказане су анализиране промјене које су се десиле у броју и просторном размјештају становништва, густини насељености, као и броју, величини и густини насеља. Закључак је да остварени резултати имају вишеструки значај, како за географију тако и за друге науке о људским насељима и становништву као и примјењивост у различит подручјима друштвених пракса, а нарочито у конституисању рационалне и научно утемељене просторне организације Републике Српске.

Бодови: 10

Категорија 8. Оригиналани научни рад у научном часопису међународног значаја (10 бодова)

1. A. Petrašević, M. Trifunović: **Students' perception of geography online courses at the University of Banja Luka during the Covid-19 pandemic**, Acta Geobalcanica, Vol. 8, No. 3, 2021. (pp. 117–122).

У раду су дати резултати анализе студентске перцепције одржане наставе географије на даљину путем Google Classroom и Zoom платформе у школској 2019/20 години. Анкета је спроведена међу студентима првог циклуса студија географије и студената просторног планирања на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци и студената првог циклуса Учитељског студија на Филозофском факултету истог универзитета. Циљ истраживања јесте да се открије како студенти ојењују функционисање четири основна сегмента наставе на даљину – квалитет наставног процеса, адекватност кориштене платформе, степен наставничке аистенције и квалитет наставних садржаја. Истраживање је урађено на основу адаптираног модела који су користили Bolton, Smmidt & Li (2019). Иако је настава на даљину путем различитих електронских платформи присутна већ неколико декада, тек појавом епидемије COVID-19 она постаје глобално расширена и доминантна форма образовања. Овај облик организације наставе и платформе које га подржавају прате различите контроверзе, те је потребно извршити њихову евалуацију.

Бодови: 10

2. M. Trifunović, A. Petrašević: **Nastavnik u okruženju proširene stvarnosti**, KNOWLEDGE - International Journal, Vol. 46, No. 1, 2021. (str. 105–109).

Нове форме стварности имаје огроман утицај на формирање образовног искуства у будућности. У раду се разматра суштина проширене стварности и могућности које она нуди наставнику будућности. Овај облик стварности представља окружење у коме се дигиталне информације преклапају са физикалном реалношћу, при чему између њих постоји просторно-временска координација и интеракција. На тај начин процес стицања образовног искуства бива лишен одређених просторно-материјално-временских ограничења и тиме постаје далеко ефикаснији и занимљивији. Релативно једноставна манипулација разноврсним дигиталним сегментом увећава едукативни комуникациони потенцијал наставног процеса, што наставнику омогућава да учење усмерава ка концептуалном разумевању и вишим когнитивним способностима.

Бодови: 10

3. D. Marinković, R. Perić Romić, A. Petrašević, V. Perendija, A. Majić: **Socio-demografska analiza stavova porodilja o planiranju porodice i mjerama populacione politike u Republici Srpskoj**, Demografija, No. 17. Geografski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, 2020. (str. 55–73).

Предмет истраживања је социо-демографска анализа ставова анкетираних породиља о планирању породице и мјерама популационе политике у Републици Српској. Рад се заснива на анкетном истраживању. За потребе истраживања кориштен је демографски метод, системско-структурна анализа и статистичка обрада података. Полазна хипотеза истраживања се темељи на постојећим тенденцијама недовољног рађања, негативног природног прираштаја, отворене депопулације, старења становништва и све раширенијег самачког живота у Републици Српској. Са тог аспекта од посебног значаја је сагледавање фертилног капацитета породиља, њиховог модела репродуктивног понашања и ставова о планирању породице и актуелним мјерама популационе политике. Анализа ставова анкетираних породиља, потврдила је хипотезу да постоји потреба за додатном афирмацијом мјера пронatalитетне популационе политике у Републици Српској, јер највећи број анкетираних жели већи број дјече, у односу на до сада остварени број. Добијени резултати се могу сматрати поузданим за доношење ставова и препорука у сврху спровођења пронatalитених мјера у популационој политици Републике Српске.

Бодови: 10x50% = 5

4. A. Petrašević, A. Majić: **Карактеристике хипсометријског размјештаја становништва Републике Српске**, Зборник Матице српске за друштвене науке, Vol. 167, No. 3, Нови Сад, 2018. (стр. 701–710).

У раду је обрађен просторни размјештај становништва који је посљедица вишедеценијских историјских, социо-економских, политичких, насеобинских и демографских фактора. Утицај поједињих фактора условио је неравномјеран размјештај становништва и различиту хипсометријску насељеност. У раду је анализиран размјештај становништва по хипсометријским зонама. Анализирао се удвојајући површина и броја становника да би се добила просјечна густина насељености. Издавањем хипсометријских зона са већом или мањом концентрацијом становништва добије се просторна поларизација Републике Српске.

Бодови: 10

5. G. Trbić, D. Bajić, V. Đurđević, Č. Crnogorac, T. Popov, R. Dekić, A. Petrašević, V. Rajčević: **The impact of climate change on the modification of bioclimatic conditions in Bosnia and Herzegovina**, International Journal of Environmental Science, Vol. 1, 2016. (pp. 176–182).

У раду су приказани резултати истраживања о могућим климатским промјенама у Босни и Херцеговини и њиховом потенцијалном утицају на биоклиматске услове. Резултати могућих промјена су површинске температуре ваздуха и падавина, добијене кориштењем регионалног климатског модела EBU-POM, кориштени су за пројектну промјену на хидротермички коефицијент према Сељанинову (HTC) за период 2001-2030 и 2071-2100, у складу са A1B и A2 сценарија IPCC. За ову студију, почетни и бочни гранични услови за регионални модел су узети из ECHAM5 глобалног климатског модела. Озбиљније промјене могу се очекивати у периоду 2071-2100. Према A1B сценарију, током сезоне април-септембар, просјечна вриједност индекса и минимална дистрибуција вриједности помјера се од једне до двије категорије, ка више сушним категоријама, у зависности од локације, док су се максималне вриједности помјериле за једну категорију. Интензивније промјене у вриједности индекса ће бити мањи од један на цијелој територији Босне и Херцеговине, који одговара веома сувим условима. За одређене локације, као што је Бањалука очекује се смјена три категорије, од категорије

влажно до категорије суше. Минималне вриједности свих локација су још мање од 0,5 (изузетно сува), што указује на могућу појаву изузетно сушних услова. Интензиван развој пољопривредних култура ће морати да се прилагоде климатским промјенама и биоклиматским условима. То се прије свега односи на развој и унапређење система за наводњавање, као и избор и селекцију нових сорти и усјева.

Бодови: $10 \times 30\% = 3$

6. A. Valjarević, D. Živković, A. Petrašević: **Fractal analysis in digital cartographic modeling of Miroč mountain.** Glasnik Srpskog geografskog drustva, Vol. Sveska XCV, No. Br. 2, Beograd, 2015. (str. 99–108).

У раду је приказан метод који омогућава израчунавање издизања планине на примјеру планине Мироч (смјештена у источној Србији, која се простира између Доњег Милановца и Текије у Неготинској Крајини, са највишим врхом Велики Штрбац надморске висине 768 метара). Фрактална геометрија је научни метод који се користи да опише, моделује и анализира сложене облике у природи. Фрактал је „умањена копија цјелине“, такав лик је сам себи сличан. Циљ рада је да се кроз примјер морфометријских карактеристика планине Мироч прикаже могућност употребе рачунарских анализа и коришћење програмског језика Python, C++, ГИС софтвера Global Mapper 15.2 и QGIS/a.

Бодови: 10

Категорија 9. Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја (6 бодова)

1. А. Петрашевић, Д. Бајић, Л. Сабљић: **Утицај рељефа на просторну дистрибуцију становништва Републике Српске**, ГЛАСНИК/HERALD, Vol. 25, Географско друштво Републике Српске и Природно-математички факултет Универзитета у Бањој Луци, 2021. (стр. 143–159).

У раду је приказан неравномјеран размјештај становништва и насеља Републике Српске условљен природно-географским и друштвено-географским факторима. Примјеном ГИС-а, картографских и математично-статистичких метода анализиране су морфометријске карактеристике рељефа Републике Српске. Анализом су обухваћене хипсометријске карактеристике, нагиб и експозиција терена. Резултати анализе рељефа Републике Српске, просторни распоред становништва и насеља представљени су на тематским картама и статистичким дијаграмима.

Бодови: 6

2. Д. Маринковић, А. Петрашевић, А. Мајић: **Усклађивање рада и родитељства-ставови запослених жена у Граду Бањај Луци**, ГЛАСНИК/HERALD, Vol. 24, Географско друштво Републике Српске и Природно-математички факултет Универзитета у Бањој Луци, 2020. (стр. 107–125).

Предмет истраживања је анализа ставова запослених жена, млађих од 50 година, о потреби усклађивања рада и родитељства на простору Града Бања Лука. За потребе истраживања кориштен је демографски метод, системско-структурна анализа и статистичка обрада података добијених на основу анкетног истраживања на репрезентативном узорку. Анализа ставова анкетираних запослених жена, потврдила је хипотезу да постоји потреба за додатном афирмацијом мјера пронatalитетне популационе политike у Републици Српској, јер највећи број и анкетираних запослених жена жели већи број дјеце у односу на до сада остварени број дјеце. Добијене резултате можемо сматрати поузданим за доношење ставова и препорука за усклађивање рада и родитељства у сврху спровођења пронatalитетних мјера у популационој политици Републике Српске.

Бодови: 6

Категорија 15. Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у једини (5 бодова)

1. M. Trifunović, A. Petrašević: **Use of the generic conception of creating graphic illustration in teaching cartographic content in the sixth grade of primary school**, Collection of Papers, the 5th serbian congress of geographers innovative approach and perspectives of the applied geography, Novi Sad, Srbija, 2021. (pp. 297–302.)

У раду су обрађена генеричка концепција когнитивно-методичког формирања графичких приказа којом се значајно повећава степен заинтересованости за презентовано градиво у тексту, олакшава његово разумијевање и појачава самоактивност и стваралачки однос ученика према учењу. Израда и демонстрација генеричког графичког приказа у настави базира се на конструктивистичкој парадигми генезе учења према којој ученик кроз когнитивне фазе одабира, организације и интеграције долази до разумијевања наставног садржаја. Емпиријска истраживања показују да је та генеза учења много ефикаснија када се у оквир графичког приказа интегрише и пратећи текстуални дио. У раду је генерички графички приказ кориштен приликом обраде картографских садржаја из шестог разреда основне школе. Формиране су групе при чиму је код једне групе ученика приликом обраде наставни садржај приказан раздвојеним текстуалним и графичким материјалом а код друге интегрисаним. Степен разумијевања садржаја ученика обе групе проверен је тестом са питањима проблемског типа.

Бодови: 5

2. T. Mišlicki Tomić, A. Petrašević: **Contemporary socio-geographical processes in the rural areas of the Banja Luka region**. Collection of Papers, the 5th serbian congress of geographers innovative approach and perspectives of the applied geography, Novi Sad, Srbija, 2021. (pp. 177–185).

Предмет истраживања су савремени друштвено-географски процеси у руралним просторима Бањалучке регије која је сложен регионални систем у сјеверозападном дијелу Републике Српске. У административно-територијалном смислу чине га системи различите организације: градови и општине. Након деведесетих година прошлог вијека централна насеља ове регије, данас градови, постају зоне динамичне концентрације становништва и свих развојних функција а општине, већина њих, депресивног и стагнантног развоја. Наглашено деструктивни социо-економски процеси су посебно изражени у брдско-планинским просторима регије. Њих у новије вријеме прате и све израженији процеси деструкције у свим сферама развоја и просторне организације већине општина регије, посебно мањих и периферних. Кључни проблеми тичу се демографског развоја и слабљења руралних функција.

Бодови: 5

3. M. Trifunović, A. Petrašević: **The main characteristics of spatial thinking in high-school geography textbook questions and tasks in the Republic of Srpska (B&H)**, International scientific conference, Geobalcanica 2021, Proceedings 2021, Ohrid, Sjeverna Makedonija, 2021. (pp. 565–574).

Настава географије на свим нивоима посједује изузетан потенцијал за подстицање његовог развоја који је он због различитих разлога недовољно искориштен. Сматрамо да је као први корак ка развоју просторног мишљења у настави географије нужно истражити његове карактеристике у оквиру едукативног материјала. Уџбеничка литература, а посебно постављена питања и задаци представљају, својеврсни "лакмус папир" пожељних ученичких когнитивних способности и вјештина. У раду је извршено истраживање карактеристика просторног мишљења у питањима и задацима у оквиру средњошколске уџбеничке литературе која се користи на простору Републике Српске. Методологија

истраживања је базирана на методологији коју је развила Јо али су извршене и значајне модификације. Најзначајнија је увођење категорије концепција просторности која, сматрају, представља најдубљи филозофски слој просторног мишљења. У методолошки оквир укључене су геотополошка концепција Аристотела и концепција апсолутног простора. Такође, у методологију истраживања унесене су категорије просторних метафора и начина интерпретације просторних релација.

Бодови: 5

4. T. Mišlicki Tomić, A. Petrašević: **Contemporary social-geographic processes in regional development of Potkozarje**, 4. International Scientific Conference „GEOBALCANICA 2018“, PROCEEDINGS, Ohrid, Republic of Macedonia, 2018. (pp. 595–605).

У раду аутори истражују динамику структурних промјена и указују на кључне проблеме неједнаког регионалног развоја, као посљедице економских, социјалних и политичких фактора, те разноврсности природне основе. Истраживани простор је Поткозарје које је условно диференциран регионални систем у сјеверозападном дијелу Републике Српске, који у административно-територијалном смислу припада заједницама различите територијалне организације и статуса – Граду Бањој Луци и Граду Пријedorу и општинама Нови Град, Костајница, Козарска Дубица, Градишка и Лакташи. Поткозарје, с обзиром на физиономију простора и развојне процесе, има сложену насеобинску функцију. Развојни центри из окружења пресудно утичу на развојне процесе у регији. Развојним утицајима измијењена је демографска, функционална и просторна структура и створен нов систем просторних односа. Центри у окружењу постали су зоне изразите концентрације становништва и функција, чиме се регија суочила са бројним деструктивним процесима и проблемима неједнаког регионалног развоја.

Бодови: 5

5. Т. Мишицки Томић, А. Петрашевић, В. Чолић: **Ограничавајући фактори у планирању руралног туризма Бањалучке регије**, Седми научно-стручни скуп са међународном учешћем „Локална самоуправа у планирању и уређењу простора и насеља: Генезе и перспективе просторног развоја“, Асоцијација просторних планера Србије, Универзитет у Београду – Географски факултет, Београд, 2018. (стр. 185–193).

У раду аутори анализирају ограничавајуће факторе за развој руралног туризма Бањалучке регије, као што су људски ресурси у виду депопулације, старосне структуре, мотивисаности становништва које се бави руралним туризмом, информатичка писменост и стручна оспособљеност за пружање услуга у руралном туризму. Ограничавајуће факторе развоја чини и повезаност с локалном самоуправом и другим службама у функцији развоја руралног туризма, те недовољна туристичка промоција проучаваног подручја. Значајну улогу у промоцији туристичке понуде, откривању и приступу нових туристичких дестинација, као и удруžивању свих субјеката у туристичкој понуди с циљем ефикаснијег дјеловања на туристичком тржишту имају Туристичке организације. У раду су анкетирани представници Туристичких организација регије, који имају значајну улогу, као покретачи развоја руралног туризма. Ограничавајуће факторе развоја требало би узети у обзир приликом осмишљавања будућих развојних пројеката и усмјеравања финансијских средстава у даљи раст и развој руралног туризма.

Бодови: 5

6. I. Zekanović, A. Petrašević: **Political-geographical valorization of the border space of Bosnia and Herzegovina in the function of identification of possible directions of transborder cooperation and formation of perspective transborder regions**, 4. International Scientific Conference „GEOBALCANICA 2018“, PROCEEDINGS, Ohrid, Republic of Macedonia, 2018. (pp. 179–189).

Аутори рада се баве низом питања савременог друштвеног и уопште социо-економског развоја пограничних простора БиХ, при чему у први план стављају могућности трансграницне сарадње. У новим геополитичким околностима разматрају се могућности али и ограничења поменутих облика сарадње између нових геополитичких субјективитета на простору бивше СФРЈ. Погранично подручје БиХ има карактеристике проблематичног подручја са наглашеном депопулацијом, праћен слабим економским развојем и изолованошћу. Предмет истраживања везан је за анализу и улогу прекогранице сарадње као релативно нов начин политике у области сарадње између политичко-територијалних јединица. Планирање ових подручја кроз концепт прекограницне сарадње у контексту политичке и географске валоризације представља једну од смјерница на само за ревитализацију пограничног подручја у економском смислу него и смјерница будуће етничке толеранције и геополитичке стабилности Босне и Херцеговине и земаља Западног Балкана.

Бодови: 5

Категорија 22. Реализован национални научни пројекат у својству сарадника на пројекту (1 бод)

1. „Фертилни капацитети и ставови анкетираних породила о планирању породица породила УКЦ Републике Српске Бања Лука“, Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет и Центар за демографска истраживања, Бања Лука, 2019.
2. „Моделовање екстремних падавина према климатским сценаријима у Републици Српској“, Универзитет у Бањој Луци, Природно-математички факултет, Бања Лука, 2017.

Бодови: 2

Категорија 33. Лексикографска јединица или карта у научној публикацији међународног значаја (4 бода)

1. А. Петрашевић: „Глоговица“ Српска енциклопедија, Том III, Нови Сад-Београд, Матица српска, САНУ, Завод за уџбенике, 2018., стр. 332.

Бодови: 4

Категорија 34. Лексикографска јединица или карта у научној публикацији националног значаја (3 бода)

1. А. Петрашевић: „Јасмина Ђорђевић“, Енциклопедија Републике Српске том 3 (Д-Ж), Академија наука и умјетности Републике Српске, 2020., стр. 552.
2. А. Петрашевић: „Драгица Живковић“, Енциклопедија Републике Српске том 3 (Д-Ж), Академија наука и умјетности Републике Српске, 2020., стр. 737.

Бодови: 6

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 122

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије посљедњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 21.)

Категорија 14. Члан комисије за одбрану рада другог циклуса (2 бода)

1. Вања Кос: „Плански аспекти развоја туризма општине Вишеград“. Мастер рад је одбрањен 04.03.2015. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци.

Категорија 18. Менторство кандидата за завршни рад првог циклуса (1 бод)

1. Живана Крчић: „Картографска генерализација“, рад одбрањен 05.07.2012. године
2. Амира Агичић: „Примјена картографског метода у моделовању демографских показатеља“, рад одбрањен 23.04.2014. године

У звању доцента, од 2010. године кандидат је изводила наставу и вјежбе на Природно математичком факултету Универзитета у Бањој Луци, на Студијском програму географија на предметима Математичка и примјењена картографија и Математичка географија, а на Студијском програму просторно планирање на предметима Математичка и примјењена картографија и Тематско картирање.

Образовна дјелатност послије посљедњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 21.)

Категорија 9. Гостујући професор на универзитетима у Републици Српској, Федерацији Босне и Херцеговине или Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (2 бода)

Од школске 2019/20. године кандидат изводи наставу на Катедри за географију Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву на наставним предметима Картографија, Тематско картирање и Дигитално картирање животне средине.

Бодови: 2

Категорија 13. Менторство кандидата за степен другог циклуса (4 бода)

1. Милица Вукосав: „Просторно-функционални аспекти развоја туризма општине Требиње“. Мастер рад је одбрањен 12.03.2021. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци.

Бодови: 4

Категорија 14. Члан комисије за одбрану рада другог циклуса (2 бода)

1. Александар Мајић: „Територијални размјештај становништва Републике Српске према попису из 2013. године“. Мастер рад је одбрањен 02.03.2016. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци
2. Драгутин Ачић: „ГИС базирана анализа просторне организације јавних паркинга површина на територији Града Бања Лука“. Мастер рад је одбрањен 28.09.2016. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци
3. Милан Благојевић: „Ријечни режим ријеке Требишњице“. Мастер рад је одбрањен 13.06.2019. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци
4. Дијана Гвозден: „Геопросторни потенцијали и ограничења Града Бањалуке“ Мастер рад је одбрањен 14.07.2020. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци
5. Лука Сабљић: „Развој аутоматизованог система за мапирање поплављених подручја у реалном времену“. Мастер рад је одбрањен 22.01.2021. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци.

Бодови: 10

Категорија 18. Менторство кандидата за завршни рад првог циклуса (1 бод)

1. Дијана Јанковић: „Картирање манастира на постору Републике Српске“. Рад је одбрањен 10.05.2017. године.
2. Стојко Павловић: „Модели картографског моделовања рељефа“. Рад је одбрањен 21.12.2017. године
3. Слађана Ковачевић: „Примјена ГИС-а у картографији“. Рад је одбрањен 21.03.2017. године
4. Мирјана Мићевић: „Графички језик картографије“. Рад је одбрањен 21.06.2018. године
5. Мира Миладић: „Картирање бања на простору Републике Српске“. Рад је одбрањен 20.12.2019. године
6. Данијела Тркуља: „Картографско приказивање насеља“. Рад одбрањен 21.02.2020. године
7. Милица Вукосав: „Израда туристичке карте Бањалучке регије“. Рад је одбрањен 23.09.2020. године

Бодови: 7

У звању ванредног професора од 2016. године кандидат изводи наставу и вјежбе на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци на Студијском програму географија на првом циклусу студија (предмети Математичка и примијењена картографија и Математичка географија); на другом циклусу студија смјер Географско информациони системи (предмет Картографске основе ГИС-а) и на Студијском програму просторно планирање на првом циклусу студија (предмет Математичка и примијењена картографија).

Од школске 2020/21. године кандидат изводи наставу на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци, на Учитељском студију, на првом циклусу студија (предмет Географија).

Од школске 2019/20. године кандидат изводи наставу на Катедри за географију Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву на првом циклусу студија (предмет Картографија, Тематско картирање и Дигитално картирање животне средине).

Кандидат је показао интерес и марљивост за предмете на којима изводи наставу као и коректан однос са студентима, кроз константно припремање и усавршавање наставно-образовног процеса.

Према извјештајима о спроведеној анкети студената Природно-математичког факултета за извођење наставе кандидат је остварио следеће просјечне оцјене:

<u>Школска година (семестар)</u>	<u>Назив предмета (Студијски програм)</u>	<u>Просјечна оцјена</u>
2017/18. (зимски)	Математичка и примијењена картографија (Г)	4,48
2017/18. (зимски)	Математичка и примијењена картографија (П)	4,82
2017/18. (љетни)	Математичка и примијењена картографија (Г)	4,48
2017/18. (љетни)	Математичка и примијењена картографија (П)	4,71
2017/18. (љетни)	Математичка географија	4,50
2018/19. (зимски)	Математичка и примијењена картографија (П)	4,75
2018/19. (љетни)	Математичка и примијењена картографија (П)	4,79
2019/20. (зимски)	Математичка и примијењена картографија (Г)	4,18
2020/21. (зимски)	Математичка и примијењена картографија (Г)	4,68
2020/21. (љетни)	Математичка и примијењена картографија (П)	4,86
2020/21. (љетни)	Математичка географија	4,45

Бодови: 10

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 33

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 22.)

Категорија 4. Стручни рад у часопису националног значаја (2 бода)

1. А. Петрашевић: Директна примјена сферног троугла у географији, ГЛАСНИК/HERALD, Vol. 9, Географско друштво Републике Српске, Бања Лука, 2004. (стр. 125-138)

Категорија 22: Остале професионалне активности на Универзитету и ван Универзитета које доприносе повећању угледа Универзитета (2 бода)

1. Достигнућа, актуелности и изазови географске науке и праксе, 4. српски конгрес географа с међународним учешћем, Универзитет у Београду, Географски факултет, Копаоник, 2015.
2. Географско образовање, наука и пракса: развој, стање и перспективе, Универзитет у Београду, Научни скуп са међународним учешћем, Географски факултет, Ивањица, 2014.
3. Проблеми и изазови савремене географске науке и наставе, Међународни научни скуп, Копаоник, 2012.
4. Трећи конгрес српских географа са међународним учешћем, Бања Лука, 2011.
5. Територијални аспект развоја Србије и суседних земаља, Међународни научни скуп, Дивчибаре, 2010.

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)

(Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 22.)

Категорија 22: Остале професионалне активности на Универзитету и ван Универзитета које доприносе повећању угледа Универзитета (2 бода)

1. The 5th serbian congress of geographers innovative approach and perspectives of the applied geography, (5. српски конгрес географа „Иновативни приступ и перспективе примене географије“), Нови Сад, Србија, 09–11. септембар 2021.
2. International scientific conference, Geobalcanica 2021, Охрид, Сјеверна Македонија
3. Шести симпозијум са међународним учешћем „Академик Бета Берић“; Примери добре праксе у популационој политици и планирању породице“, Нови Сад, 2018.
4. International Scientific Conference „GEOBALCANICA 2018“, Ohrid, Republic of Macedonia, 15–16. May 2018.
5. Седми научно-стручни скуп са међународним учешћем „Локална самоуправа у планирању и уређењу простора и насеља: Генезе и перспективе просторног

развоја“, Требиње, 18 – 20. април 2018. година.

6. Међународна научна конференција „Научна конференција поводом 20 година Природно-математичког факултета из области природних и математичких наука“, Бањалука, 16. и 17. септембар, 2016. године.
7. Рецензија публикације под називом: „Климатски атлас Босне и Херцеговине – температуре ваздуха и падавина“ аутора др Даворина Бајића и др Горана Трибића, 2016. године.

Бодови: 14

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:14

УКУПАН БРОЈ БОДОВА

(научни радови-122 + образовна дјелатност-33 + стручна дјелатност-14) = 169

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На објављени Конкурс за избор наставника за ужу научну област Школска и примијењена картографија на Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци пријавио се један кандидат, др Александра Петрашевић, ванредни професор.

Увидом у достављену документацију констатовано је да кандидат испуњава опште и посебне услове за избор академског особља у научно-наставно звање на Универзитету у складу са Законом о високом образовању Републике Српске (Сл. Гласник 67/20) и Статутом Универзитета у Бањој Луци. Комисија је извршила увид и детаљнију оцјену референци поштујући при томе Правилник о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци. Опис активности кандидата, значајних за расписани конкурс, таксативно је наведен у табеларном дијелу извјештаја, а резиме у овом закључном мишљењу.

Кроз анализу свих објављених и саопштених радова и образовне дјелатности кандидата др Александре Петрашевић, ванредног професора, може се констатовати значајан научни допринос. Дугогодишњим радом (од 2001. године) у научно-наставном процесу на Природно-математичком факултету у Бањој Луци, у звању асистент, виши асистент, доцент и ванредни професор у ужој научној области Школска и примијењена картографија на Студијском програму географија, кандидат је стекао неопходна педагошка искуства кроз организовање и извођење наставе и вјежби из више предмета. Од школске 2019/20. године наставу изводи на Катедри за географију Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву. Од школске 2020/21. године наставу изводи на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци, на Учитељском студију.

На основу валоризације књига и научних радова након посљедњег избора, који су достављени уз пријаву на Конкурс, те наставне активности коју обавља на Природно-математичком факултету, Комисија констатује да кандидат др Александра Петрашевић, ванредни професор, испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању Републике Српске и Статутом Универзитета у Бањој Луци за избор у звање редовног професора за ужу научну област Школска и примијењена картографија.

Комисија предлаже Наставно-научном вијећу Природно-математичког факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци да се др Александра Петрашевић, ванредни професор, изабере у звање редовни професор за ужу научну област Школска и примијењена картографија.

Бања Лука - Београд,
01. новембар 2021. године

Потпис чланова комисије

Др Драшко Маринковић, редовни професор,
Природно-математички факултет,
Универзитет у Бањој Луци, ужа научна област
Друштвена географија, предсједник

Др Драгица Живковић, редовни професор,
Географски факултет, Универзитет у Београду,
ужа научна област Картографија, члан

Др Рајко Гњато, редовни професор,
Природно-математички факултет,
Универзитет у Бањој Луци,
ужа научна област Регионална географија, члан

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

(Образложение члан(ов)а Комисије о разлозима издавања закључног мишљења.)

У Бањој Луци, дд.мм.20гг.године

Потпис чланова комисије са издвојеним
закључним мишљењем

1. _____
2. _____